

Sygn. akt VII P 186/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Katarzyna Błażejowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Wiktoria Niesiobędzka - Pawlak

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2019 r. w Bydgoszczy na rozprawie

sprawy z powództwa W. S.

przeciwko Izbie Administracji Skarbowej w B.

o wydanie świadectwa służby

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
3. kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

SSR Katarzyna Błażejowska

Sygn. akt VII P 186/19

UZASADNIENIE

Powódka W. S. wniosła pozew przeciwko Izbie Administracji Skarbowej w B. domagając się wydania od pozwanej świadectwa służby w Służbie (...) i zobowiązania pozwanej, aby w treści w/w świadectwa służby jako podstawę jego wydania wskazała art. 171 ust 1 pkt 2 w zw. z art. 165 ust 7 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej. Powódka wskazała, iż w dniu 21 kwietnia 1997 r. rozpoczęła służbę w Służbie (...) w Izbie (...) w T. w Posterunku (...) w B., a następnie w okresie od dnia 30 kwietnia 2002 r. do dnia 28 lutego 2017 r. pełniła służbę w Izbie (...) w T. w Urzędzie (...) w B., zaś od dnia 1 marca 2017 r. stała się funkcjonariuszem Służby (...) w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę o KAS (PwKAS). Powódka podkreśliła, iż zgodnie z powyższym funkcjonariusze celni pełniący służbę w izbach celnych, z dniem wejścia jej w życie (tj. 1 marca 2017 r.) stają się funkcjonariuszami Służby (...) pełniącymi służbę w jednostkach Krajowej Administracji Skarbowej i zachowują ciągłość służby, natomiast najpóźniej do dnia 28 lutego 2017 r. funkcjonariusze celni pełniący służbę w Izbach Celnym mieli otrzymać pisemną informację o miejscu wykonywania obowiązków służbowych. Powódka przyznała, iż otrzymała wspomnianą informację, wobec czego z dniem 1 marca 2017 roku powódka stała się funkcjonariuszem

Służby (...). Powódka podkreśliła, iż ustawa PwKAS przewidywała poważne przekształcenia kadrowe wewnątrz formacji Służby (...), wobec czego dyrektorzy jednostek KAS byli uprawnieni do składania odpowiednio pracownikom oraz funkcjonariuszom, w terminie do 31 maja 2017 r. pisemnych propozycji określających nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, przy uwzględnieniu posiadanych kwalifikacji i przebiegu dotychczasowej pracy lub służby, a także dotychczasowego miejsca zamieszkania. Powódka nadmieniła, iż istniała również możliwość niewręczenia żadnej propozycji skutkująca wygaśnięciem stosunku służbowego z dniem 31 sierpnia 2017 roku. Powódka otrzymała propozycję pracy w Trzecim Urzędzie Skarbowym w B. w dniu 5 maja 2017 r., którą przyjęła w dniu 19 maja 2017 r. W efekcie tej decyzji stosunek służbowy powódki uległ przekształceniu i zamienił się stosunek pracy na czas nieokreślony od dnia 1 czerwca 2017 r. W efekcie przyjęcia propozycji pracy zakończył się okres służby na podstawie mianowania, a zaczął okres pracy w ramach stosunku pracy w ramach korpusu służby cywilnej. Zdaniem powódki nastąpiła zatem wyraźna i ewidentna zmiana podstawy jej zatrudnienia - okres służby został zakończony (przekształcony) w inny rodzaj zatrudnienia. Przeszła być funkcjonariuszem. Powódka oświadczyła, że stoi na stanowisku, że w tej sytuacji zdecydowanie powinna otrzymać świadectwo służby. Wobec powyższego powódka wskazała, iż występowała z wnioskiem o wydanie jej świadectwa służby i wypłatę odprawy emerytalnej, ale pozwany odmówił.

Nadto powódka wskazała, że zarówno poprzednio obowiązujące przepisy ustawy z dnia 28 sierpnia 2009 roku o Służbie (...) (art. 111), jak i przepisy obecne obowiązującej ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (art. 188 ust. 1) zakładają wydanie świadectwa służby dla funkcjonariusza, którzy przestał pełnić służbę. W ocenie powódki niezależnie od formy zakończenia stosunku służbowego z danym funkcjonariuszem (zwolnienie, wygaszenie, wydalenie na mocy orzeczenia dyscyplinarnego), wydaje się mu świadectwo służby niezwłocznie, a w przypadku powódki powinno być wydane na wniosek.

W odpowiedzi na pozew Izba Administracji Skarbowej w B. wniosła o jego oddalenie w całości oraz zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych. Pozwana podniosła, że w zasadniczo niespornym stanie faktycznym sprawy, żądanie powódki jest bezzasadne i nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach prawa. Uzasadniając to stanowisko pozwana oświadczyła, że nie sposób abstrahować od mających zastosowanie w tej sprawie regulacji ustawowych, w tym przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej. Pozwana przyznała, iż zgodnie z powyższą ustawą powódka stała się z dniem 1 marca 2017 r. funkcjonariuszem Służby (...). Niemniej jednak dotyczyło to jedynie przyporządkowania funkcjonariuszy i pracowników do odpowiednich jednostek Krajowej Administracji Skarbowej na czas od dnia wejścia w życie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej do dnia złożenia i przyjęcia propozycji nowych warunków pracy lub służby lub w razie braku propozycji służby albo zatrudnienia - wygaśnięcia stosunku służbowego z dniem 31 sierpnia 2017 r. Zdaniem pozwanej art. 165 ust. 3 ustawy wprowadzającej KAS, nie stanowił podstawy do nadania danej osobie trwałego statusu funkcjonariusza służby celno-skarbowej, bowiem ustawodawca nie przyjął modelu pełnej trwałości dotychczasowych stosunków zatrudnienia lub pełnienia służby wprowadzając takie rozwiązania, zgodnie z którymi wszyscy dotychczasowi funkcjonariusze służby celnej stali się ex lege bezterminowo funkcjonariuszami służby celno-skarbowej bez dodatkowych warunków. Pozwana wskazała, iż w PwKAS wprowadzono natomiast tryby dokonywania przekształceń dotychczasowych stosunków (warunków) pełnienia służby przez funkcjonariuszy celno-skarbowych oraz inne osoby zatrudnione w administracji celno-skarbowej, przewidziano także możliwość wygaśnięcia stosunku służby lub pracy. Zgodnie z art. 165 ust. 7 ustawy wprowadzającej KAS, dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektor izby administracji skarbowej oraz dyrektor Krajowej Szkoły Skarbowości składają odpowiednio pracownikom oraz funkcjonariuszom, w terminie do dnia 31 maja 2017 r., pisemną propozycję określającą nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, która uwzględnia posiadane kwalifikacje i przebieg dotychczasowej pracy lub służby, a także dotychczasowe miejsce zamieszkania. Stosownie do art. 171 ust. 1 ustawy wprowadzającej KAS, w przypadku przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby z dniem określonym w propozycji dotychczasowej:

1. stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony;
2. stosunek służby w służbie przygotowawczej albo stałej

przekształcał się odpowiednio w stosunek pracy albo służby w Służbie (...), odpowiednio na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony, mianowania do służby przygotowawczej albo służby stałej.

Pozwana wskazała, że istotne znaczenie mają też przepisy art. 170 ust. 1 - 3 ustawy wprowadzającej KAS w brzmieniu:

1. Stosunki pracy osób zatrudnionych w jednostkach KAS, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 2, 3 i 6 ustawy, o której mowa w art. 1, oraz stosunki służbowe osób pełniących służbę w jednostkach KAS, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 6 ustawy, o której mowa w art. 1, wygasają:

- z dniem 31 sierpnia 2017 r., jeżeli osoby te w terminie do dnia 31 maja 2017 r., nie otrzymają pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby;

- po upływie 3 miesięcy, licząc od miesiąca następującego po miesiącu, w którym pracownik albo funkcjonariusz złożył oświadczenie o odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby, jednak nie później niż dnia 31 sierpnia 2017 r.

2. Pracownik albo funkcjonariusz, któremu przedstawiono propozycję zatrudnienia albo pełnienia służby, składa w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania oświadczenie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia propozycji. Niezłożenie oświadczenia w tym terminie jest równoznaczne z odmową przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wygaśnięcie stosunku służbowego funkcjonariusza traktuje się jak zwolnienie ze służby”.

Dalej pozwana wywiodła, że jak wynika z powyższych unormowań w terminie do dnia 31 maja 2017 r. funkcjonariusz mógł otrzymać propozycję pracy bądź propozycję służby jak również mógł nie otrzymać żadnej propozycji.

W pierwszym przypadku, po przyjęciu propozycji pracy, z dniem określonym w propozycji stosunek dotychczasowy służby przekształcał się w stosunek pracy, w drugim - w stosunek służby w Służbie (...). W trzecim zaś wypadku (a także w przypadku odmowy przyjęcia propozycji pracy) stosunek służbowy lub stosunek pracy wygasł z mocy prawa z dniem 31 sierpnia 2017 r. Pozwana podkreśliła, iż propozycja zatrudnienia, jak i propozycja pełnienia służby, jest realizacją zastrzeżenia zawartego w art. 170 ustawy, do którego odsyła art. 165 ust. 3 ustawy, z czego wynika, że zarówno pracownicy dawnych izb celnych oraz UKS-ów oraz funkcjonariusze izb celnych albo komórek obsługujących ministra finansów, stali się odpowiednio pracownikami jednostek organizacyjnych KAS albo funkcjonariuszami Służby (...) jedynie czasowo. Z zastrzeżenia zatem wynika czasowość kontynuacji dotychczasowych stosunków zatrudnienia bądź służby a nawet przewidziana przez ustawodawcę możliwość nieotrzymania w ogóle propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby. Pozwana przyznała, iż w przedmiotowej sprawie powódka otrzymała, a następnie przyjęła (23 maja 2017 r.), propozycję zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w Izbie Administracji Skarbowej w B.. W takiej sytuacji z dniem 1 czerwca 2017 r. na mocy art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy wprowadzającej KAS jej stosunek służbowy przekształcił się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, zatem stosunek służby pozwanej nie wygasł ani nie uległ rozwiązaniu, lecz przekształcił się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę. W związku z czym pozwana wskazała, iż świadectwo służby jest wydawane tylko funkcjonariuszom zwolnionym ze służby lub funkcjonariuszom, których stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 182 pkt 2 ww. ustawy albo wydalonych ze Służby (...) na podstawie prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej. Pozwana dodała, że w stanie prawnym obowiązującym w dniu przekształcenia stosunku służbowego powódki w stosunek pracy obowiązywało rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 października 2009 r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy Służby (...). Dla porządku zaznaczyć więc należy, iż w dniu przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy powódki obowiązywało w tej materii rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2018 r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy Służby (...). Ma to znaczenie w przypadku ewentualnego uznania roszczenia za zasadne. Literalne brzmienie art. 188 ustawy o KAS, w ocenie pozwanej, nie pozostawia wątpliwości, że funkcjonariusz otrzymuje świadectwo służby w przypadku zwolnienia ze służby, wydalenia ze służby albo wygaśnięcia stosunku służbowego. Pozwana wskazała, iż mimo powyższego w niniejszej sprawie

nie mamy do czynienia z żadną z ww. sytuacji, albowiem dotychczasowy stosunek służbowy powódki przekształcił się bowiem w stosunek pracy na podstawie umowy na czas nieokreślony. Tymczasem ustawodawca ani w ustawie o KAS, ani w przepisach ją wprowadzających, nie unormował wprost obowiązku wydania świadectwa służby w przypadku przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy. Pozwana oświadczyła, że stoi na stanowisku, że skoro przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy nie traktuje się jak zwolnienia ze służby, to w związku z tym, iż nie dochodzi do zwolnienia ze służby, brak jest podstaw prawnych do wydania świadectwa służby. Takie informacje pozwana przekazywała powódce w odpowiedzi na kierowane przez nią pismo. Nadto z treści § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 października 2009 r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy Służby (...) w konsekwencji brzmienia przepisów ustawy prawodawca przewidział konieczność wydania świadectwa służby wyłącznie funkcjonariuszom zwolnionym ze służby (ust. 1 i 2), których stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 182 pkt 2 ustawy o KAS (ust. 3) oraz wydalonym ze służby na podstawie orzeczenia dyscyplinarnego (ust. 4). Pozwana podkreśliła, że, PwKAS nigdzie nie statuowały obowiązku wydania świadectwa służby ucywilnionemu funkcjonariuszowi. Niezasadna jest przy tym argumentacja podniesiona przez powódkę w jej piśmie z dnia 9 stycznia 2019 r., w którym odwołuje się do obowiązującej od 1 stycznia 2018 r. treści art. 174 ust. 10 ustawy o KAS. Pozwana Izba wskazała, iż przepis ten został dodany na podstawie art. 20 pkt 3 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw, zaś jego ratio legis polega na zabezpieczeniu uprawnień emerytalnych funkcjonariuszy Służby (...), którzy zdecydowali się na przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy, czyli na tzw. ucywilnienie. Powódka stoi przy tym na stanowisku, iż obowiązek wydania świadectwa służby funkcjonariuszowi, którego stosunek służbowy uległ przekształceniu w stosunek pracy, dotyczy także jej sytuacji faktycznej. Pozwana podniosła, że zmiana do ustawy o KAS została jednak wprowadzona później. Postanowienia ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) mają zastosowanie wyłącznie od dnia 1 stycznia 2018 r. Ustawodawca nie wprowadził żadnych przepisów dostosowujących, zgodnie z którymi wprowadzone regulacje miałyby zastosowanie również do stanu faktycznego sprzed ogłoszenia aktu. Intencją prawodawcy nie było zatem uregulowanie kwestii wydawania świadectwa służby funkcjonariuszom, których stosunek służbowy przekształcił się w stosunek pracy na podstawie ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej. Uzupełniająco pozwany wskazał, iż lustrzanym odbiciem możliwości przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy jest przeniesienie do pełnienia służby w Służbie (...), o jakim mowa w art. 150 ustawy o KAS. W związku z wejściem w życie ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) artykuł ten uległ zmianie w zakresie treści ust. 8, dodano ponadto ust. 8a (art. 20 pkt 1 ustawy zmieniającej z dnia 11 maja 2017 r.). Ustawa o KAS w art. 150 ust. 8 przewiduje rozwiązania gwarantujące zachowanie uprawnień związanych ze stażem pracy. Członkowi korpusu służby cywilnej, który stał się funkcjonariuszem, okres stażu pracy w służbie cywilnej lub jednostkach organizacyjnych KAS wlicza się do okresu służby w Służbie (...). Staż w służbie ma istotny wpływ na uprawnienia funkcjonariusza. Przeniesienie do Służby (...) nie ma charakteru definitywnego. Istnieje bowiem prawna możliwość powrotu do zatrudnienia na warunkach ustawy o służbie cywilnej. Funkcjonariusz może otrzymać propozycję przeniesienia do pracy w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych albo w jednostce organizacyjnej KAS (art. 174 ust. 1). Niezależnie od powyższego pozwana podkreśliła istotne różnice przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy na podstawie art. 174 ustawy o KAS w odniesieniu do propozycji, o jakiej mowa w art. 165 ust. 7 ustawy wprowadzającej KAS oraz skutków jej nieprzyjęcia:

- propozycja nie musi uwzględniać posiadanych kwalifikacji i przebiegu dotychczasowej służby, a także dotychczasowego miejsca zamieszkania,
- termin na złożenie oświadczenia o przyjęciu bądź odrzuceniu propozycji zatrudnienia wynosi 7, a nie 14 dni od dnia jej otrzymania,
- inicjatywa w zakresie przeniesienia przysługuje także samemu funkcjonariuszowi,

- stosunek służbowy funkcjonariusza, który odmówił przyjęcia propozycji zamiast wygasać z upływem określonego czasu, nie ulega zmianie.

W ocenie pozwanej okoliczności te wskazują, iż przywoływana regulacja nie powinna być stosowana przez analogię do żądania zawartego w pozwie, bowiem ustawodawca świadomie zdecydował się zróżnicować sytuację związaną z przedstawianiem stosownych propozycji pracy/pełnienia służby w związku z reformą KAS od sytuacji, gdy potrzeby już funkcjonujących organów KAS wymagają przeniesienia do pracy lub przeniesienia do pełnienia służby w Służbie (...). Antycypując ewentualne twierdzenia strony przeciwnej, pozwana wskazała, iż wprowadzenie ust. 10 i nast. do art. 174 ustawy o KAS nie wypełniło żadnej luki prawnej. Ustawodawca w pełni świadomie nie zdecydował się: w ustawie wprowadzającej KAS na zastosowanie normy zezwalającej na potraktowanie jako zwolnienia ze służby, przekształcenia stosunku służby w stosunek pracy, w tym zwłaszcza w zakresie obowiązku wydania świadectwa służby. Pozwana zaznaczyła, iż wartym podkreślenia jest również to, że linia orzecznicza zaprezentowana w pozwie w tego rodzaju sprawach nie jest jednolita. Przykładowo można wskazać wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi- Śródmieścia w Łodzi X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 1 marca 2018 r. sygn. akt X P 883/17 oddalający powództwo o wydanie świadectwa służby. Sąd podzielił w całości argumentację pozwanej. Z kolei Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 21 czerwca 2018 r. sygn. akt VIII Pa 101/18 oddalił apelację powoda w tej sprawie. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy nieprawomocnym wyrokiem z dnia 19 marca 2019 r. sygn. akt VII P 12/19 również oddalił powództwo o wydanie świadectwa służby.

Sąd ustalił co następuje:

Powódka W. S. w dniu 21 kwietnia 1997 r. została zatrudniona na podstawie umowy o pracę w Urzędzie (...) w T. z miejscem wykonywania pracy w Posterunku (...) w B., natomiast służbę w Służbie (...) pełniła od dnia 15 lipca 2000 r. W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, powódka od dnia 1 marca 2017 r. stała się funkcjonariuszem Służby (...). Powódka otrzymała informację o wykonywaniu obowiązków służbowych w (...) w T. z miejscem wykonywania pracy w B.. W dniu 5 maja 2017 r. powódka otrzymała propozycję pracy, którą przyjęła w dniu 19 maja 2017 r. W efekcie tej decyzji stosunek służbowy powódki uległ przekształceniu i zamienił się w stosunek pracy na czas nieokreślony od dnia 1 czerwca 2017 r. na stanowisku Kontrolera Skarbowego.

Okoliczności bezsporne, nadto dowód: umowa o pracę z dnia 21 kwietnia 1997 r. – k. 10 akt osobowych, umowa o pracę z dnia 21 lipca 1997 r. – k. 15 akt osobowych, umowa o pracę na czas nieokreślony z dnia 19 kwietnia 2000 r. – k. 40 akt osobowych, akt mianowania z dnia 12 czerwca 2000 r. – k. 46 akt osobowych, pismo dyrektora Izby (...) w T. z dnia 24 lutego 2017 r. – k. 225 akt osobowych, oświadczenie powódki z dnia 23 maja 2017 r. – akta osobowe, pismo dyrektora I. Administracji Skarbowej w B. z dnia 5 maja 2017 r. – k. 228 akt osobowych, przesłuchanie powódki – e-protokół, czas: 00:03:01 – k. 41v

Pismem z dnia 9 stycznia 2019 r. powódka wezwała Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w B. do wydania jej świadectwa służby oraz do zapłaty odprawy jako funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby w związku ze zniesieniem, lub reorganizacją jednostki organizacyjnej. Pozwana odmówiła wydania świadectwa służby oraz wypłaty odprawy uzasadniając, że przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy nie traktuje się jak zwolnienia ze służby.

Jednocześnie powódka domagała się parokrotnie wydania decyzji zwalniającej ją ze służby w Służbie (...). Jednakże pozwana odmawiała wszczęcia postępowania w przedmiocie wydania powyższej decyzji również wskazała, iż przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy nie traktuje się jak zwolnienia ze służby. W późniejszym czasie pozwany wskazywał na fakt rozstrzygnięcia tej sprawy decyzją ostateczną.

Dowód: pismo powódki z dnia 9 stycznia 2019 r. – k. 4, odpowiedź pozwanej z dnia 6 lutego 2019 r. – k. 6-7, pismo powódki z dnia 12 lipca 2018 r. – k. 236 akt osobowych, postanowienie Dyrektora IAS w B. z dnia 25 lipca 2018 r. – k. 236 akt osobowych, pismo powódki z dnia 11 stycznia 2019 r. – k. 246 akt osobowych, postanowienie Dyrektora IAS z

B. z dnia 6 lutego 2019 r. – k. 246 akt osobowych, zażalenie powódki z dnia 18 lutego 2019 r. – k. 241 akt osobowych, postanowienie MF Szefa KAS z dnia 26 marca 2019 r. – k. 243 akt osobowych

Sąd zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzony dokumentów, których autentyczności oraz wiarygodności strony nie kwestionowały. Ponadto Sąd oparł się na dowodzie z przesłuchania stron, ograniczonego na zasadzie art. 302 k.p.c. do przesłuchania powódki, które uznał za wiarygodne, ponieważ znajduje potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd ocenił w oparciu o zasady logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego.

Zdaniem Sądu roszczenie powódki nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że na mocy ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. 2016r. poz. 1947 ze zm. dalej, jako „ustawa o KAS”), oraz ustawą z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. 2016r. poz. 1948 ze zm., dalej, jako „ustawa przepisy wprowadzające KAS”) doszło do połączenia organów: celnych, skarbowych oraz kontroli skarbowej w jedną strukturę organizacyjną - Krajową Administrację Skarbową (KAS).

Połączenie przebiegało dwuetapowo. Pierwszy etap rozpoczął się 2 grudnia 2016r. tj. z dniem ogłoszenia ustawy przepisy wprowadzające KAS. Na mocy art. 160 ust. 2 tej ustawy dotychczasowa Izba Skarbowa w B. przekształciła się i kontynuowała działalność, jako Izba Administracji Skarbowej w B., przejmując w ramach sukcesji generalnej dotychczasowe należności i zobowiązania poprzedniczki. W zakresie praw pracowniczych, zgodnie z art. 165 ustawy przepisy wprowadzające KAS pracownicy zatrudnieni w izbach skarbowych stali się (z zastrzeżeniem art. 170) pracownikami zatrudnionymi w izbach administracji skarbowej i zachowali ciągłość pracy. Pracownicy ci otrzymywali nie później niż do dnia 28 lutego 2017 r., pisemną informację o miejscu wykonywania obowiązków służbowych, jeżeli uległo ono zmianie. Brak informacji w tym terminie był równoznaczny z powierzeniem wykonywania obowiązków służbowych w dotychczasowym miejscu.

Następnie doszło do likwidacji odrębności organów celnych oraz organów kontroli skarbowej, które nastąpiło w dniu 1 marca 2017r. wraz z wejściem w życie ustawy o KAS. Na mocy art. 160 ust. 4 ustawy przepisy wprowadzające KAS izba administracji skarbowej połączyła się z, mającymi siedzibę w tym samym województwie, izbą celną i urzędem kontroli skarbowej. Zlikwidowany został również dyrektor izby skarbowej, jako organ podatkowy, a w jego miejsce powołany został dyrektor izby administracji skarbowej, który stanął na czele izby administracji skarbowej. Od tego momentu następowały zmiany kadrowe, wymuszone koniecznością dostosowania do zupełnie nowej, bardziej rozbudowanej struktury organizacyjnej organów skarbowych i celno-skarbowych oraz zadań im wyznaczonych.

W przepisach przejściowych uregulowano odrębnie od norm kodeksu pracy sytuację pracowników i funkcjonariuszy, którzy mają pozostać w strukturach Krajowej Administracji Skarbowej. Art. 170 ust. 1 ustawy przepisy wprowadzające KAS zawiera normę przejściową, która przewidywał, iż stosunki pracy osób zatrudnionych w jednostkach KAS, oraz stosunki służbowe osób pełniących służbę w jednostkach KAS, wygasają:

- 1) z dniem 31 sierpnia 2017 r., jeżeli osoby te w terminie do dnia 31 maja 2017 r., nie otrzymają pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby;
- 2) po upływie 3 miesięcy, licząc od miesiąca następującego po miesiącu, w którym pracownik albo funkcjonariusz złożył oświadczenie o odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby, jednak nie później niż dnia 31 sierpnia 2017 r.

Zgodnie z art. 165 ust. 7 ustawy z 16 listopada 2016r przepisy wprowadzające KAS dyrektor izby administracji skarbowej składał odpowiednio pracownikom oraz funkcjonariuszom, w terminie do dnia 31 maja 2017 r., pisemną

propozycję określającą nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, która uwzględnia posiadane kwalifikacje i przebieg dotychczasowej pracy lub służby, a także dotychczasowe miejsce zamieszkania.

Powódka była funkcjonariuszem celnym, pełniąc służbę do dnia 24 lutego 2017 r. w Izbie (...) w T. w stopniu Starszego rachmistrza celnego. Dyrektor Izby (...) w T. pismem z dnia 24 lutego 2017 r. poinformował powódkę o wykonywaniu obowiązków służbowych w Izbie Administracji Skarbowej w B. poprzez ich realizację w (...) w T. od 1 marca 2017 r. Od 1 marca 2017 roku powódka stała się funkcjonariuszem Służby (...) w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej. Oświadczeniem z dnia 23 maja 2017 r. powódka przyjęła zaproponowane warunki zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w Izbie Administracji Skarbowej w B.. W takiej sytuacji z dniem 1 czerwca 2017 r. na mocy art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy wprowadzającej KAS jej stosunek służbowy przekształcił się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Nie doszło jednak do zwolnienia powódki ze służby, wygaśnięcia stosunku służbowego, ani wydalenia jej ze służby. Niewątpliwie w efekcie przyjęcia propozycji pracy zakończył się okres służby powódki (którego źródłem był akt mianowania), a zaczął okres pracy na podstawie stosunku pracy w ramach korpusu służby cywilnej. Nastąpiła zatem wyraźna i ewidentna zmiana podstawy zatrudnienia powódki – jednak nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem powódki, że jej okres służby został zakończony w sposób skutkujący definitywnym wygaśnięciem w rozumieniu art. 188 ust 1 ustawy o KAS, ale uległa przekształceniu w stosunek zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. Do wygaśnięcia stosunku służby doszłoby między innymi w sytuacji nie otrzymania propozycji o jakiej mowa w art. 165 ust 7 ustawy z dnia 16 listopada 2016r. przepisy wprowadzające KAS.

Ponadto Sąd zważył, że zgodnie z art. 165 ust. 3 tej ustawy powódka, będąca do tej pory funkcjonariuszem celnym, stała się z dniem 1 marca 2017 r. funkcjonariuszem Służby Celno-Skarbowej. Art. 165 ust. 3 ustawy wprowadzającej KAS, nie stanowił podstawy do nadania danej osobie trwałego statusu funkcjonariusza służby celno-skarbowej. W przepisach ustawy wprowadzającej KAS uregulowano natomiast tryby dokonywania przekształceń dotychczasowych stosunków (warunków) pełnienia służby przez funkcjonariuszy celno-skarbowych oraz inne osoby zatrudnione w administracji celno-skarbowej, przewidziano także możliwość wygaśnięcia stosunku służby lub pracy.

Zgodnie z art. 165 ust. 7 tej ustawy propozycję służby stanowiącą decyzję dyrektor izby administracji skarbowej mógł przedstawić do dnia 31 maja 2017 r. Ten sam termin ustawodawca przewidział też dla ewentualnego przedstawienia propozycji zatrudnienia. Stosownie do art. 171 ust. 1 ustawy wprowadzającej KAS, w przypadku przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby z dniem określonym w propozycji dotychczasowej, stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony oraz stosunek służby w służbie przygotowawczej albo stałej przekształcał się w stosunek pracy albo służby w Służbie (...), odpowiednio na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony, mianowania do służby przygotowawczej albo służby stałej.

Natomiast z art. 170 ust. 1 - 3 ustawy wprowadzającej KAS wynika, że funkcjonariusz mógł otrzymać: propozycję pracy lub propozycję służby (która byłaby decyzją w myśl art. 169 ust. 4 ustawy Przepisy wprowadzające) lub też mógł nie otrzymać żadnej propozycji. W pierwszym przypadku, po przyjęciu propozycji pracy, z dniem określonym w propozycji stosunek dotychczasowy służby przekształcał się w stosunek pracy, w drugim - w stosunek służby w Służbie Celno - Skarbowej. W trzecim zaś wypadku (a także w przypadku odmowy przyjęcia propozycji pracy) stosunek służbowy lub stosunek pracy wygasł z mocy prawa z dniem 31 sierpnia 2017 r. (art. 170 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy wprowadzającej KAS). Propozycja zatrudnienia, jak i propozycja pełnienia służby jest realizacją zastrzeżenia zawartego w art. 170 ustawy, do którego odsyła art. 165 ust. 3 ustawy. Z art. 165 ust. 3 odczytywanego w powiązaniu z owym zastrzeżeniem, wynika, że zarówno pracownicy dawnych izb celnych oraz UKS-ów oraz funkcjonariusze izb celnych albo komórek obsługujących ministra finansów, stali się odpowiednio pracownikami jednostek organizacyjnych KAS albo funkcjonariuszami Służby (...) jedynie czasowo. W przedmiotowej sprawie powódka otrzymała (5 maja 2017 roku), a następnie przyjęła (23 maja 2017 r. z dniem 19 maja 2017 r.), propozycję zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w Izbie Administracji Skarbowej w B.. W takiej sytuacji z dniem 1 czerwca 2017 r. na mocy art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy

wprowadzającej KAS jej stosunek służbowy przekształcił się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

W dalszej kolejności wskazać trzeba, że świadectwo służby na podstawie art. 188 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej jest wydawane tylko funkcjonariuszom zwolnionym ze służby lub funkcjonariuszom, których stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 182 pkt 2 ww. ustawy albo wydalonych ze Służby (...) na podstawie prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej. W niniejszej sprawie w stanie prawnym obowiązującym w dniu przekształcenia stosunku służbowego powódki w stosunek pracy obowiązywało rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 października 2009 r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy Służby (...) (Dz. U. z 2009 r., nr 182, poz. 1420 ze zm.). Akt ten został wydany na podstawie uchylonej z dniem 1 marca 2017 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie (...) i na podstawie art. 256 pkt 3 ustawy wprowadzającej KAS zachował moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie ustawy o KAS.

Zgodnie z powołanym art. 188 ustawy o KAS funkcjonariusz otrzymuje świadectwo służby w przypadku zwolnienia ze służby, wydalenia ze służby albo wygaśnięcia stosunku służbowego. Bezsposornie w przedmiotowej sprawie nie mamy do czynienia z żadną z wymienionych sytuacji. Ustawodawca ani w ustawie o KAS, ani w przepisach ją wprowadzających, nie unormował wprost obowiązku wydania świadectwa służby w przypadku przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy. W związku z tym, w opinii Sądu, w związku z niespełnieniem ustawowych przesłanek o jakich mowa w powołanym art. 188 ustawy o KAS, brak jest podstaw prawnych do wydania jej świadectwa służby.

Jak wynika z treści § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 października 2009 r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy (...) Skarbowej, prawodawca przewidział konieczność wydania świadectwa służby wyłącznie funkcjonariuszom zwolnionym ze służby (ust. 1 i 2), których stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 182 pkt 2 ustawy o KAS (ust. 3) oraz wydalonym ze służby na podstawie orzeczenia dyscyplinarnego (ust. 4).

Uwadze Sądu nie umknął fakt, że w myśl obowiązującego od 1 stycznia 2018 r. art. 174 ust. 10 ustawy o KAS, przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy traktuje się jak zwolnienie ze służby w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Funkcjonariusz, którego stosunek służbowy uległ przekształceniu w stosunek pracy, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby”. Przepis ten został dodany na podstawie art. 20 pkt 3 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r., poz. 1321). W ocenie Sądu strona pozwana zasadnie wywodziła, że ratio legis tego przepisu polega na zabezpieczeniu uprawnień emerytalnych funkcjonariuszy (...) Skarbowej, którzy zdecydowali się na przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy. Ich prawo do emerytury ulega zawieszeniu do dnia rozwiązania stosunku pracy w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych albo w jednostkach organizacyjnych KAS (ust. 11). Jednakże podkreślić należy, że postanowienia ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) mają zastosowanie wyłącznie od dnia 1 stycznia 2018 r. Ustawodawca nie wprowadził żadnych przepisów przejściowych na podstawie, których wprowadzone regulacje miałyby zastosowanie również do stanu faktycznego sprzed ogłoszenia aktu. Intencją prawodawcy nie było zatem uregulowanie kwestii wydawania świadectwa służby funkcjonariuszom, których stosunek służbowy przekształcił się w stosunek pracy na podstawie ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej.

Zważyć należy, iż aby wymagać od pracodawcy określonego zachowania, powinnośc takiego zachowania musi być uregulowana wprost w przepisie. Obowiązku nie można wywodzić per analogiam. W związku z powyższym Sąd oddalił powództwo, o czym orzekł w punkcie 1 wyroku.

Skutek w postaci wygaśnięcia stosunku służby nastąpiłby w przypadku odmowy przyjęcia propozycji dalszego zatrudnienia, jaką powódka otrzymała. Ponieważ propozycję pracy przyjęła nie ziszczył się warunek wskazany w art. 170 ust 1 pkt 2 ustawy wprowadzającej KAS.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 2 wyroku z uwzględnieniem wyniku sprawy, którą powódka przegrała w całości. Zgodnie z treścią art. 98 §1 k.p.c. strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na koszty procesu, które poniósł pozwany składa się wynagrodzenie ustanowionego w sprawie profesjonalnego pełnomocnika i z tego tytułu zasądzono od powoda na rzecz pozwanej kwotę 120,00 zł. Wysokość przyznanych pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego Sąd ustalił na podstawie § 9 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych zmienionego rozporządzeniem z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 265 ze zm.).

O kosztach sądowych orzeczono natomiast w punkcie 3 wyroku, w myśl art. 108 kpc, mając na uwadze fakt, że powódka jest z mocy prawa zwolniona od ponoszenia kosztów sądowych (art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych; Dz. U. z 2019 r., poz. 785 tekst jedn. z zm.), a powództwo zostało w całości oddalone. Zatem w przedmiotowej sprawie brak jest podstaw do obciążania którejkolwiek ze stron kosztami sądowymi, które w tej sytuacji ponieść musiał Skarb Państwa (na podstawie stosowanego a contrario art. 113 ust. 1 -3 oraz art. 97 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).

SSR Katarzyna Błażejowska